

Tussentijdse rapportage

NCM januari-april 2021

Auteur: Jan Roefs, jan.roefs@mestverwaarding.nl, 06-51013712

Datum: 1 juni 2021

I. Algemeen

NCM is het Nederlandse kenniscentrum op het thema mestverwaarding. Met NCM heeft Nederland een centraal aanspreekpunt voor het bedrijfsleven, overheden, de wetenschap en andere stakeholders. Hierdoor komen deze belanghebbenden beter met elkaar in contact, ontstaat er een gezamenlijke kennisbasis en visie en worden betere initiatieven genomen. Hiermee draagt NCM bij aan een sterke en duurzame landbouw in Nederland.

Op 1 januari 2021 bestond NCM drie jaar en liepen de eerste financieringsbeschikkingen af. Het vorige jaar heeft daarom ook in het teken gestaan van de toekomst van NCM na die datum, zowel qua taakomschrijving als voor het werven van subsidies en donaties.

We zijn verheugd om NCM versterkt door te kunnen ontwikkelen, dankzij uw financiële toezeggingen! In de periode 2021-2023 zijn de financiers vanuit de overheid het ministerie van LNV en de provincies Overijssel, Gelderland, Limburg en Noord-Brabant. Vanuit private zijde zijn dit POV, Coviva, LTO Nederland, SBK, Darling Ingredients en Nevedi. SBK en Coviva zijn nieuwe financiers. Daarnaast is er een beperkte taakstelling om inkomsten uit dienstverlening te genereren – met als belangrijke voorwaarde het behoud van de onafhankelijke rol van NCM.

NCM heeft een Raad van Toezicht die drie maal per jaar vergadert, indien nodig vaker ([klik hier](#) voor de samenstelling ervan).

Jan Roefs is de enige medewerker die voltijds voor NCM werkzaam is. Voor specifieke projecten wordt vaak een beroep gedaan op externen.

II. Taken NCM

De taken van NCM zijn te verdelen in drie groepen:

1. NCM als kenniscentrum: NCM zorgt voor een objectieve en voor de praktijk toepasbare kennisbasis en zorgt gevraagd en ongevraagd voor kennisoverdracht.
2. NCM als aanjager van innovatie. Op basis van een gezamenlijke kennisagenda worden de gewenste projecten geïnitieerd en ondersteund
3. NCM als ondersteuner van het tot waarde brengen van (producten uit) mest.

Ad 1: NCM als kenniscentrum

Website/publicaties

NCM vergaart en duidt relevante informatie, waarbij onze website www.mestverwaarding.nl een belangrijk medium is. We plaatsen gemiddeld 10 à 15 artikelen per week met actualiteiten, resultaten uit studies, informatie van bedrijven enz. enz. De website wordt ruim 250 keer per dag bezocht en goed gewaardeerd.

Iedere vrijdag verstuurt NCM een nieuwsbrief waardoor geabonneerden een snel en gemakkelijk overzicht hebben van deze nieuwe publicaties. Inmiddels hebben ruim 900 mensen zich hiervoor aangemeld. Deze dienst wordt zeer gewaardeerd.

NCM vervult veelvuldig de rol van vraagbaak, waarbij mensen met zeer uiteenlopende achtergronden hun vragen of ideeën kunnen delen met ons. Hierbij proberen we hen te helpen met een antwoord of door hen te verwijzen naar de gezochte deskundigheid. Meestal gebeurt dit per mail of telefonisch, maar ook hebben we in de eerste vier maanden van 2021 50 gesprekken gevoerd met ondernemers, beleidsmakers, wetenschappers e.d. NCM vervult deze klankbordrol ook in tal van projecten, beleidsdiscussies e.d. Hierdoor wordt het netwerk en de expertise van NCM voortdurend verder versterkt.

Via het project Leerreis Nutriëntenkringloop ontwikkelen we – in samenwerking met Groen Kennisnet – een kennisportal, waarmee via een slimme zoekfunctie gezocht kan worden in o.a. de database van Wageningen UR (300.000 publicaties). En aan een ‘wikimest’ waarmee we (complexe) mestverwerkingstechnieken en -producten op toegankelijke wijze willen uitleggen.

Bijeenkomsten

Als onderdeel van de Leerreis Nutriëntenkringloop hebben we vier webinars georganiseerd. Deze leerreis heeft ook als doel om de deskundigheid bij projectleiders, adviseurs, onderzoekers e.d. bij elkaar te brengen zodat men elkaars expertise beter kan delen. Met gemiddeld 85 betrokken deelnemers zijn ze succesvol verlopen, vooral ook omdat de deelnemers vrijwel unaniem hebben aangegeven betrokken te willen blijven bij het vervolg. Op dit moment vormen we drie communities van specialisten rond de subthema's ‘Mestverwaarding (produceren organische meststoffen)’, ‘Regionale kringlopen’ en ‘Gebruik organische nevenstromen in de akkerbouw’. De leerreis Nutriëntenkringloop is een initiatief van Netwerk Platteland (POP3-bureau), TKI Agri&Food, ZLTO, NCM (penvoerder) en Wageningen UR.

Via het onderzoeksproject NL Next Level Mestverwaarding organiseert NCM eind mei twee bijeenkomsten waar de resultaten worden gedeeld.

Ervan uitgaande dat corona geen roet in het eten gooit wordt eind november de internationale conferentie ManuREsource georganiseerd in Den Bosch. Hier zullen naar verwachting ruim 200 wetenschappers, beleidsmakers, adviseurs, ondernemers en andere professionals uit zo'n 20 landen aan deelnemen. NCM is met de Vlaamse organisaties VCM, Universiteit Gent en Inagro organisator, en voor deze editie dus ook de ‘local host’.

We weten nog niet of we eind dit jaar een eigen symposium gaan organiseren.

Ad 2: NCM als aanjager van innovatie

Innovatieagenda

NCM is sinds begin 2021 lid van het programmateam MMIP A1 (=kringlooplandbouw) van TKI Agri & Food. Dit programmateam doet de oproep voor PPS-onderzoeksprojecten en beoordeelt de ingediende voorstellen ter advisering aan het topteam van de topsector. Het uitgangspunt is de 'kennis- en innovatieagenda (KIA) Landbouw, water, voedsel' van de topsectoren.

Ook levert NCM inhoudelijke bijdragen aan diverse andere innovatieagenda's, op dit moment specifiek voor drie 'regieteam's' van provincies en aan de Roadmap Mest van Coviva.

Nederland kent dus verschillende kennisagenda's rondom het thema mestverwaarding (ook kringlooplandbouw, biomassa e.d.), vanuit zowel overheden als het bedrijfsleven. Belangrijke doelstelling voor de komende maanden is om tot een beter totaaloverzicht te komen van deze verschillende agenda's. Zijn deze visies in lijn met (beleids-)doelen, komen ze overeen met elkaar? En zijn ze uitgewerkt in concrete doelstellingen?

Projecten

NCM participeert actief in drie projecten:

NL Next Level Mestverwaarding loopt nu twee jaar. NCM neemt deel aan de stuurgroep en werkt inhoudelijk mee aan de onderliggende werkpakketten. Bovenal is NCM sterk betrokken bij de communicatie. Eind mei organiseren we twee digitale bijeenkomsten: een algemene en een specifieke voor mestverwerkers met een OO-installatie (omgekeerde osmose, hiermee wordt mineralenconcentraat (kunstmest vervanger) geproduceerd). De specifieke bijeenkomst voor mestverwerkers is de start van een vervolgproject waar we met de expertise van TU Eindhoven een installatie technisch-operationeel willen versterken. Op deze manier beogen we om zowel tot betere installaties te komen als tot een betere samenwerking tussen mestverwerkers.

Nitroman is een interreg Vlaanderen-Zuid Nederland en gaat het tweede jaar in. Door corona is een aantal demonstratieactiviteiten vertraagd. Doel is om tot een betere verwaarding van waterige stromen uit drijfmest (veelal geschikt als kunstmest vervanger) te komen.

PPS Betere stal, betere mest, betere oogst is een dit voorjaar gestart onderzoeksproject dat uit de koker komt van NCM. Partners zijn naast NCM (penvoerder) vijf provincies, vier landbouworganisaties, FME en elf techniekleveranciers. Doel is om tot oplossingen te komen in de verwaarding van meststromen uit nieuwe stalsystemen (met mestscheiding aan de bron), waarbij de integraliteit van stal tot land centraal staat.

In nauwe samenhang met de consortia van deze projecten beogen we de komende periode een praktijknetwerk te starten van bedrijven (veehouders, mestverwerkers, loonwerkers, akkerbouwers en tuinders) die innovatieve technieken in de praktijk willen toepassen / uit ontwikkelen en demonstreren. Dit is een belangrijke stap van idee en wetenschap naar praktijktoepassing.

Ad 3: Mestverwaarding

NCM ondersteunt bedrijven in hun marktbenadering, via informatie en op andere manieren. Een aantal voorbeelden is het ondersteunen van regionale initiatieven als Brabant Bemest Beter, Kunstmestvrije Achterhoek e.d. en de werkgroep implementatie EU-meststoffenverordening (deze verordening maakt vrijhandel in de EU mogelijk).

De werkgroep van drie mestkorrelproducenten is in overleg overgedragen aan Cumela welke dit als betaalde dienstverlening aanbiedt aan hen. Wel blijft NCM hen ondersteunen via o.a. Free Sales Certificaten.

In samenwerking met de landbouwraad in Warschau (ambassade) en RVO loopt momenteel een voortraject voor een PIB-project 'landbouwbodems in Polen'. PIB (Partners in International Business) is een programma van RVO om de exportpositie van bedrijven te ondersteunen. Door corona is het project helaas ernstig vertraagd en hebben missies van en naar Polen niet plaatsgevonden. Het streven is om in juni een besluit te nemen over de definitieve start van de PIB. Bij doorgang starten we enkele producenten van organische meststoffen een exportbevorderingsproject. NCM zal hierbij nauwe betrokken zijn in een verbindende en inhoudelijke rol.